

MILJÖNÄMNDEN
ÖSTRA SKARABORG

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Sammanträdesdatum

2022-09-07

Plats och tid	Kommunhuset i Karlsborg, Sessionssalen, kl. 13.05–15.00	
Beslutande	Philip Segell (M), Skövde, ordförande Ingrid Martens (C), Falköping, 1:e vice ordf. Lena Sjödahl (M), Falköping Björn Bröne (L), Hjo Anders Karlsson (S), Hjo Anders Lundgren (C), Karlsborg, 2:e vice ordf. Peter Kornestedt (S), Karlsborg Göran Bergman (S), Skövde Gunnel Johansson (S), Tibro Thomas Danielsson (M), Tibro	
Övriga närvarande	Ersättare Anders Blom (MP), Falköping Kenny Johansson (S), Hjo Stig Larsson (L), Karlsborg Tommy Westerberg (C), Skövde Linda Schultz Forsberg (S), Skövde	Övriga Pelle Holmström, förbundschef Jenny Möller, avdelningschef avlopp, hälsoskydd, livsmedel Dan Renquist, miljöinspektör Isabell Holm, bygglovshandläggare Karlsborgs kommun, § 39 c
Utses att justera	Ingrid Martens	
Underskrifter	Paragrafer 35–42	
Sekreterare		
Ordförande		
Justerande		
	Ingrid Martens (C)	

ANSLAG
Protokollet är justerat

Organ	Miljönämnden östra Skaraborg		
Sammanträdesdatum	2022-09-07	Anslaget sätts upp	2022-09-09
		Anslaget tas ner	2022-10-03
Förvaringsplats för protokollet	Miljösamverkan östra Skaraborg, Hertig Johans torg 2, Skövde		
Underskrift			
	Pelle Holmström		

Innehållsförteckning

Miljönämndens verksamhetsmål för år 2023	3
För höga radonhalter i flerbostadshus som tillhör Brf. Vasastaden, Skövde kommun.....	4
För höga radonhalter i flerbostadshus som tillhör HSB Hyresfastigheter i Skövde AB, Skövde kommun	11
Remiss om förslag till nya föreskrifter om material och produkter avsedda att komma i kontakt med livsmedel	18
Information.....	20
Projektrapporter.....	21
Redovisning av delegationsbeslut	22
Övriga frågor	23

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Miljönämndens verksamhetsmål för år 2023

Beslut

Miljönämnden östra Skaraborg beslutar att anta mål för år 2023 inom verksamhetsperspektiven tillsyn/kontroll, kund, medarbetare och finansiering.

Redogörelse för ärendet

Inför varje verksamhetsår beslutar miljönämnden om mål för verksamheten. Direktionen beslutar om övergripande strategiska mål inom respektive verksamhetsperspektiv. Nämnden beslutar om verksamhetsmål som är relaterade till direktionens strategiska mål.

Beslutsunderlag

Miljösamverkans förslag till beslut daterat 2022-08-18
Miljönämndens verksamhetsmål för år 2023

Bilaga

Miljönämndens verksamhetsmål för år 2023

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

För höga radonhalter i flerbostadshus som tillhör Brf. Vasastaden, Skövde kommun

Beslut

Miljönämnden östra Skaraborg beslutar att förelägga Bostadsrättsföreningen Vasastaden med organisationsnummer 766600-2865 om följande:

1. Brf. Vasastaden ska genomföra de åtgärder som behövs för att radonhalten inte ska överskrida referensnivån på 200 Bq/m³ luft i någon av radhusen i flerbostadshusen nedan. Tabellen visar vilka radhus som hade mätresultat som överskred Strålskyddsföreskriftens referensnivå i tidigare mätning.

Fastighetsbeteckning	Adress
Geten 1	Ingegatan [redacted]
Geten 1	Ingegatan [redacted]

2. Efter att Brf. Vasastaden utfört åtgärder ska de genomföra nya radonmätningar i de radhus där radonhalter konstaterats vara över 200 Bq/m³ luft, se tabellen i punkt 1. Mätningarna ska göras mellan 1 oktober och 30 april och pågå under minst 60 dagar. Resultaten ska redovisas till miljönämnden senast den **31 maj 2023**.
3. Utföra mätningar i följande radhus:
 - De radhus som angränsar till ett radhus med radonhalt som överskrider referensvärdet 200 Bq/m³ luft och ligger på samma våningsplan.

Mätningarna ska göras mellan 1 oktober och 30 april och pågå under minst 60 dagar. Resultaten ska redovisas till miljönämnden **senast den 31 maj 2023**. Om Brf. Vasastaden har mätt i någon av radhusen i punkt 3 tidigare och resultatet var under referensvärdet 200 Bq/m³ luft, behöver de inte göra om mätningen i det radhuset.

4. När Brf. Vasastaden redovisar mätresultat till miljönämnden ska det framgå vilket radhus som respektive mätning är utförd i.
5. Om Brf. Vasastaden säljer någon av de aktuella fastigheterna innan de har hunnit redovisa de nya mätningarna, ska de i stället lämna köparens namn och adress till miljönämnden.

Nämnden beslutar att förena **punkt 2** i föreläggandet med vite om **50 000 kr** för vart och ett av flerbostadshusen i tabellen i punkt 1, om punkt 2 inte följs.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

MN § 36 forts.

Av strålskyddslagen framgår att detta beslut gäller omedelbart även om det överklagas eftersom inte annat bestämts.

Brf. Vasastaden har rätt att överklaga beslutet. Information om bland annat vad överklagan ska innehålla finns i bifogad överklagningshänvisning.

Redogörelse för ärendet

Miljönämnden har tidigare uppmanat Brf. Vasastaden att mäta radon i sina flerbostadshus och redovisa resultaten till nämnden.

I november 2015 redovisade bostadsrättsföreningen radonmätningar till miljönämnden. Nämnden granskade resultaten som visade att det fanns radhus där radonhalten överskred referensvärdet för radon i inomhusluft. I september 2016 (DB 2016-1487) förelade miljönämnden föreningen om att genomföra radonsänkande åtgärder och redovisa resultat från uppföljande långtidsmätningar till nämnden senast den 31 januari 2018.

Efter att föreningen överklagat beslutet ändrade länsstyrelsen det till att endast omfatta åtgärder för adressen Ingegatan 10C. I maj 2017 fattade nämnden ett nytt beslut (DB 2017-517) om mätningar för radhusen på Ingegatan [REDACTED] och Ingegatan [REDACTED], Ingegatan [REDACTED]. Mätningar skulle redovisas senast den 31 maj 2018.

I januari 2018 redovisade bostadsrättsföreningen nya mätningar. Nämnden granskade resultaten som visade att radonhalten i radhusen överskred referensvärdet för radon i inomhusluft. I mars 2018 (DB 2018-225) förelade miljönämnden föreningen om att genomföra radonsänkande åtgärder och redovisa resultat från uppföljande långtidsmätningar till nämnden senast den 31 maj 2019.

I mars 2018 kontaktade bostadsrättsföreningen miljönämnden och framförde att de har problem med att åtgärda radonhalten i radhusen och att de vill prova att genomföra åtgärder i en radhuslänga först. De misstänker att de kommer att behöva installera från- och tilluftsventilation för att komma till rätta med problemen. De skulle redovisa vilka åtgärder de gjort och vilka åtgärder de planerar senast den 31 maj 2019.

I december 2018 kontaktade bostadsrättsföreningen nämnden och berättade att de var tveksamma till att hinna göra mätningar, eftersom radonhalterna varierade kraftigt efter åtgärder. Föreningen skulle, om de inte hann göra långtidsmätningar, redovisa en ny tidsplan senast den 31 maj 2019. I maj hörde föreningen av sig och sa att handlingsplanen skulle bli försenad.

JM Säg

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

MN § 36 forts.

Den 27 augusti 2019 redovisade bostadsrättsföreningen en utredning av radonsituationen i radhusen. Utredningen innehöll kortidsmätningar och åtgärdsförslag. Kortidsmätningarna visade att radonhalten i radhusen överskred referenshalten. Utredningen innehöll en rekommendation om att installera installerar så kallad FTX (till- och frånluftsventilation med värmeåtervinning).

Föreningen uppgav att de ville återkomma med en plan efter att ha diskuterat förslaget till åtgärd.

Den 3 september 2019 redovisade bostadsrättsföreningen en handlingsplan som innefattade att täta sprickor i golv och installera pax-fläktar för att åtgärda ventilationen. Åtgärderna skulle vara klara 2021.

Den 10 oktober 2019 fattade miljönämnden beslut om att Brf. Vasastaden skulle genomföra åtgärder för att sänka radonhalten och redovisa uppföljande mätningar senast den 31 maj 2020. Åtgärderna skulle innefatta åtgärder som förstärkte ventilationen. Beslutet var förenat med ett vite.

Bostadsrättsföreningen kontaktade miljönämnden den 19 december 2019 om att styrelsen fattat ett nytt beslut om åtgärder. De planerade att följa åtgärdsrekommendationen från utredningen de redovisade i augusti 2019, det vill säga att de planerade att installera FTX. De hade kontaktat en konsult för att genomföra åtgärden.

I januari 2020 kontaktade bostadsrättsföreningens konsult miljönämnden med en tidsplan för installation av de nya ventilationsaggregaten. Konsulten kunde inte vara klar med installation och uppföljande radonmätning förrän i slutet av 2020. Bostadsrättsföreningen åtog sig att redovisa resultaten senast den 31 januari 2021.

I februari 2021 redovisade Brf. Vasastaden uppföljande mätningar efter det att nya ventilationsaggregat installerats. Det fanns radhus där radonhalten överskred referensvärdet. Tillsammans med resultaten redovisade bostadsrättsföreningen en plan för att genomföra en flödeskontroll för att optimera aggregaten under våren och sommaren. Uppföljande långtidsmätningar av radonhalten var planerade till hösten 2021.

Den 7 april 2021 beslutade miljönämnden (MN § 22) att Brf. Vasastaden skulle genomföra åtgärder för att sänka radonhalten i de flerbostadshus där det fanns överskridanden och redovisa uppföljande mätningar till nämnden senast den 31 januari 2022. Den 8 februari 2022 redovisade de resultat från radonmätningar till nämnden. Nämnden granskade resultaten som visade att Strålsäkerhetsmyndighetens referensvärde på 200 Bq/m³ luft överskreds i de radhus som finns angivna i punkt 1.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

MN § 36 forts.

Föreningen uppgav att de skulle göra ytterligare optimeringar av ventilationen och mäta igen till våren. De åtog sig att redovisa uppföljande mätresultat till miljönämnden senast den 31 maj 2022.

Den 24 maj 2022 redovisade föreningen resultat från radonmätningar till miljönämnden. Nämnden granskade resultaten som visade att Strålsäkerhetsmyndighetens referensvärde på 200 Bq/m³ luft överskreds i de radhus som finns angivna i punkt 1.

De redovisade även resultat som visade att referensvärdet inte längre överskreds i följande flerbostadshus:

Fastighetsbeteckning	Adress	Radhus
Geten 1	Ingegatan 8	■

Föreningen uppgav att de gör åtgärder till hösten och att de kan redovisa uppföljande långtidsmätningar till miljönämnden senast den 31 maj 2023.

Skälen för miljönämndens beslut

Tillämpade bestämmelser

Av 3 kapitlet 5 § strålskyddslagen framgår att den som bedriver en verksamhet eller är ansvarig för en åtgärd som kan innebära att en människa exponeras för joniserande strålning ska optimera strålskyddet genom att så långt som det är möjligt och rimligt med hänsyn till befintlig teknisk kunskap samt ekonomiska och samhällsliga faktorer begränsa

1. sannolikheten för exponering,
2. antalet personer som exponeras, och
3. storleken på den individuella stråldosen.

Av 3 kapitlet 6 § strålskyddslagen framgår att det i fråga om lokaler som allmänheten har tillträde till och i fråga om bostäder ska fastighetsägaren optimera strålskyddet genom att vidta åtgärder så att radonhalten hålls så låg som det är möjligt och rimligt.

JM Sog

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

MN § 36 forts.

3 kapitlet 10 § strålskyddslagen: Den som bedriver en verksamhet med joniserande strålning eller verksamhet i en omgivning med joniserande strålning eller som sysselsätter någon för att utföra arbete i en sådan verksamhet ska i den utsträckning som behövs från strålskyddssynpunkt och med hänsyn till verksamhetens eller arbetets art och andra förhållanden

1. kontrollera och upprätthålla strålskyddet på de platser där strålning kan förekomma,
2. underhålla de tekniska anordningar och den utrustning för mätning eller strålskydd som används i verksamheten,
3. vidta de åtgärder och försiktighetsmått i övrigt som behövs för att hindra eller motverka skada på människors hälsa eller miljön, och
4. se till att alla som arbetar i verksamheten och kan komma att exponeras för joniserande strålning har
 - a. god kännedom om de förhållanden, villkor och föreskrifter som verksamheten bedrivs under,
 - b. kunskap om de risker som kan vara förenade med verksamheten, och
 - c. den kompetens som behövs för att strålskyddet ska fungera tillfredsställande.

Av 8 kapitlet 4 § strålskyddslagen framgår att den som bedriver en verksamhet eller vidtar en åtgärd som omfattas av denna lag eller föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen ska på begäran av tillsynsmyndigheten ge myndigheten de upplysningar eller de handlingar som behövs för tillsynen.

I 8 kapitlet 6 § strålskyddslagen finns det angivet att tillsynsmyndigheten får besluta de förelägganden som behövs för tillsynen och för att de som har skyldigheter enligt denna lag, föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen eller beslut som meddelats med stöd av lagen ska fullgöra dessa.

Av 8 kapitlet 7 § strålskyddslagen framgår det att ett beslut om föreläggande enligt 6 § får förenas med vite.

I 10 kapitlet 3 § strålskyddslagen finns det angivet att beslut enligt denna lag ska gälla omedelbart om inte annat bestäms.

Av 3 kapitlet 6 § strålskyddsförordningen (2018:506) framgår det att referensnivån för radon är 200 becquerel per kubikmeter luft (Bq/m³ luft) inomhus i bostäder och lokaler som allmänheten har tillträde till.

JM Sog
Justerandes signatur

Ultdragsbestyrkande

MN § 36 forts.

Miljönämndens bedömning

Eftersom Brf. Vasastaden har redovisat att radonhalten inom nämnda flerbostadshus överskrider Strålsäkerhetsmyndighetens referensvärde på 200 Bq/m³ och på grund av risken för lungcancer i samband med höga radonhalter i bostäder bedömer miljönämnden att det finns skäl att kräva att de ska vidta åtgärder för att sänka radonhalten.

Miljönämnden bedömer att Brf. Vasastaden som fastighetsägare är de som har den faktiska möjligheten att genomföra åtgärder för att sänka radonhalten. För att ta reda på om åtgärderna har haft effekt behöver nya mätningar göras efter att åtgärderna är klara. Miljönämnden bedömer att kostnaderna för att utföra åtgärderna och mätningarna är rimliga i förhållande till nyttan det medför.

Brf. Vasastaden ska genomföra nya långtidsmätningar i de radhus där radonhalter över 200 Bq/m³ luft har konstaterats för att visa att åtgärderna har haft effekt. Eftersom radonhalten kan variera inom ett hus och föreningen inte har mätt i alla radhus, är det viktigt att de genomför fler mätningar för att säkerställa att radonhalten inte är för hög i fler radhus i huset. Långtidsmätningarna ska ske enligt det urval som beskrivs i punkt 3 i beslutet.

Miljönämnden har tidigare förelagt Brf. Vasastaden om att sänka radonhalten för radhus på Ingegatan i tabellen i punkt 1 i detta beslut. Eftersom de inte har redovisat några resultat som visar på tillräckliga åtgärder inom förelagd tid anser miljönämnden att det är motiverat att förena föreläggandet med vite för att Brf. Vasastaden ska genomföra åtgärder som sänker radonhalten i inomhusluften.

Fortsatt handläggning

När miljönämnden har tagit emot mätprotokoll från Brf. Vasastaden kommer nämnden att granska dem. Om protokollen visar att radonhalten inte överskrider 200 Bq/m³ luft kommer nämnden att avsluta ärendet.

Om Brf. Vasastaden inte redovisar nya radonmätningar efter att de genomfört radonsänkande åtgärder för flerbostadshuset på Ingegatan i tabellen i punkt 1 i beslutet senast 31 maj 2023, kan miljönämnden begära att vitet ska dömas ut. De får då maximalt betala 100 000 kr. Nämnden kan även komma att besluta om ett nytt föreläggande med vite.

JM Sog

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

MN § 36 forts.

Avgift för handläggning

Miljönämnden kommer att fatta beslut om en avgift för handläggningen av detta ärende. Avgiften per timma är 1 075 kronor. Det är först när Brf. Vasastaden har tagit emot avgiftsbeslutet som de kan överklaga avgiften.

I handläggningstiden ingår till exempel inläsning och beredning av ärendet, samråd med andra, registerhållning, upprättande av skrivelser samt beslutsfattande.

Miljönämnden kommer även att ta ut avgifter för den tid som uppföljningen av detta beslut tar.

Beslutsunderlag

Miljösamverkans förslag till beslut daterat 2022-08-18

Beslutet skickas till

Brf. Vasastaden, [REDACTED]
Hemkomfort Svenska Hem & Miljö AB, [REDACTED]

Bilaga till Brf. Vasastaden

Överklagningshänvisning

JM Sog

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

För höga radonhalter i flerbostadshus som tillhör HSB Hyresfastigheter i Skövde AB, Skövde kommun

Beslut

Miljönämnden östra Skaraborg beslutar att förelägga HSB Hyresfastigheter i Skövde AB med organisationsnummer 556596-9564 om följande:

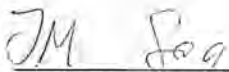
1. HSB Hyresfastigheter i Skövde AB ska genomföra de åtgärder som behövs för att radonhalten inte ska överskrida referensnivån på 200 Bq/m³ luft i någon av lägenheterna i flerbostadshusen nedan. Tabellen visar vilka lägenheter som hade mätresultat som överskred Strålskyddsföreskriftens referensnivå i tidigare mätning.

Byggnadsid	Fastighetsbeteckning	Adress	Lägenhetsnummer
1612927	Musketören 4	Slingvägen 10	
1699475	Forsbergs äng 3	Sven Bergmans väg 9	

2. Efter att HSB Hyresfastigheter i Skövde AB utfört åtgärder ska de genomföra nya radonmätningar i de lägenheter där radonhalter konstaterats vara över 200 Bq/m³ luft, se tabellen i punkt 1. Mätningarna ska göras mellan 1 oktober och 30 april och pågå under minst 60 dagar. Resultaten ska redovisas till miljönämnden senast den **31 januari 2023**.
3. Utföra mätningar i följande lägenheter:
 - De lägenheter som angränsar till en lägenhet med radonhalt som överskrider referensvärdet 200 Bq/m³ luft och ligger på samma våningsplan.
 - Lägenheten ovanför och nedanför lägenheten med radonhalt som överskrider referensvärdet 200 Bq/m³ luft.

Mätningarna ska göras mellan 1 oktober och 30 april och pågå under minst 60 dagar. Resultaten ska redovisas till miljönämnden **senast den 31 januari 2023**. Om HSB Hyresfastigheter i Skövde AB har mätt i någon av lägenheterna i punkt 3 tidigare och resultatet var under referensvärdet 200 Bq/m³ luft, behöver de inte göra om mätningen i den lägenheten.

4. När HSB Hyresfastigheter i Skövde AB redovisar mätresultat till miljönämnden ska det framgå vilken lägenhet som respektive mätning är utförd i.
5. Om HSB Hyresfastigheter i Skövde AB säljer någon av de aktuella fastigheterna innan de har hunnit redovisa de nya mätningarna, ska de i stället lämna köparens namn och adress till miljönämnden.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

MN § 37 forts.

Nämnden beslutar att förena **punkt 2** i föreläggandet med vite om **50 000 kr** för vart och ett av flerbostadshusen i tabellen i punkt 1, om punkt 2 inte följs.

Av strålskyddslagen framgår att detta beslut gäller omedelbart även om det överklagas eftersom inte annat bestämts.

HSB Hyresfastigheter i Skövde AB har rätt att överklaga beslutet. Information om bland annat vad överklagan ska innehålla finns i bifogad överklagningshänvisning.

Redogörelse för ärendet

Miljönämnden östra Skaraborg har tidigare uppmanat HSB Hyresfastigheter i Skövde AB att mäta radon i sina flerbostadshus och redovisa resultaten till nämnden. I mars 2013 redovisade de resultat från radonmätningar till nämnden. Bland resultaten fanns mätningar som överskred 200 Bq/m³ luft.

I maj 2013 (DB 2013-1131) förelade miljönämnden företaget om att genomföra radonsänkande åtgärder och redovisa resultat från uppföljande långtidsmätningar till nämnden senast den 30 maj 2014. De skulle också utföra kompletterande mätningar i flerbostadshus som inte var mätta enligt Strålsäkerhetsmyndighetens metod.

I juli 2014 förklarade företaget att de inte hunnit mäta, men att de skulle göra detta under hösten. I december 2014 meddelade de att de behövde ytterligare tid för att redovisa mätningarna. Nytt datum för redovisning blev den 29 maj 2015.

Den 8 juni 2015 redovisade HSB Hyresfastigheter i Skövde AB resultat från radonmätningar. Bland resultaten fanns mätningar som överskred referensvärdet och det saknades mätningar för att flerbostadshusen skulle kunna bedömas vara mätta enligt Strålsäkerhetsmyndighetens metod. Nytt datum för redovisning av uppföljande långtidsmätningar efter åtgärd blev den 31 maj 2016.

I januari 2016 redovisade företaget en ny åtgärdsplan som innebar att nya uteluftsdon skulle installeras och befintliga radonsugar skulle ses över. Uppföljande mätningar skulle redovisas senast den 31 januari 2017.

De redovisade nya mätningar och en ny åtgärdsplan den 23 januari 2017. Bland resultaten fanns mätvärden som överskred Strålsäkerhetsmyndighetens referensvärde. Planen var att plattan och alla genomföringar skulle tätas. Ytterligare frånluftsdon skulle monteras och kapaciteten på kanalfläktarna skulle ökas. Nya mätningar efter åtgärder skulle redovisas senast den 31 januari 2018.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

MN § 37 forts.

Till följd av att några mätdosor saknades när de skulle samlas in för analys flyttades redovisningsdatumet fram. Nya mätresultat redovisades till miljönämnden den 1 juni 2018. Det kvarstod överskridanden av referensvärdet, även om radonhalten i några flerbostadshus underskred referensvärdet. Företaget planerade att installera takfläktar. Uppföljande långtidsmätningar skulle redovisas senast den 31 maj 2019. Resultat från uppföljande mätningar redovisades den 26 april 2019. Radonhalten överskred referensvärdet i flera av lägenheterna.

I augusti 2019 (DB 2019-1331) beslutade miljönämnden att HSB Hyresfastigheter i Skövde AB skulle genomföra åtgärder för att sänka radonhalten i de flerbostadshus där det fanns överskridanden och redovisa uppföljande mätningar till nämnden senast den 31 maj 2020.

Den 11 juni 2020 redovisade de resultat från radonmätningar till miljönämnden. Nämnden granskade resultaten som visade att Strålsäkerhetsmyndighetens referensvärde på 200 Bq/m³ luft överskreds i de flerbostadshus som finns angivna i punkt 1. I september 2020 fattade miljönämnden beslut om att företaget skulle genomföra åtgärder och redovisa resultaten av uppföljande mätningar till nämnden senast den 31 maj 2021. Beslutet var förenat med vite.

I juni redovisade företaget resultat från uppföljande radonmätningar. Nämnden granskade resultaten som visade att Strålsäkerhetsmyndighetens referensvärde för radon i inomhusluft överskreds i de lägenheter som finns angivna i punkt 1. Företaget redovisade också att de skulle genomföra ytterligare åtgärder under sommaren och genomföra uppföljande mätningar under hösten.

Den 8 september 2021 beslutade miljönämnden (MN § 49) att företaget skulle genomföra åtgärder för att sänka radonhalten i de flerbostadshus där det fanns överskridanden och redovisa uppföljande mätningar till nämnden senast den 31 januari 2022. Beslutet var förenat med vite på 50 000 kr per flerbostadshus.

Den 15 september 2021 hörde företaget av sig och informerade om att de inte skulle hinna göra åtgärder och mäta på nytt till den 31 januari 2022 eftersom åtgärderna skulle bli omfattande. De behövde i stället till den 31 maj på sig för att slutföra arbetet.

I januari 2022 uppgav företaget att åtgärder och mätningar pågick i de sista lägenheterna. Företaget åtog sig att redovisa uppföljande radonmätningar och redovisa resultatet till miljönämnden senast den 31 maj 2022. Miljönämnden valde att inte begära utdömmande av vite med hänsyn att åtgärderna blivit försenade och att mätning pågick.

Justerandes signatur

Uttragsbestyrkande

MN § 37 forts.

Den 24 maj 2022 redovisade HSB Hyresfastigheter i Skövde AB resultat från radonmätningar till miljönämnden. Nämnden granskade resultaten som visade att Strålsäkerhetsmyndighetens referensvärde på 200 Bq/m³ luft överskreds i de lägenheter som finns angivna i punkt 1. Det saknades mätning för lägenhet ■ på Slingvägen 10 eftersom boende hade plockat bort radondosorna.

De redovisade även resultat som visade att referensvärdet inte längre överskrids i följande flerbostadshus:

Byggnadsid	Fastighetsbeteckning	Adress	Kommun
1795359	Musketören 4	Slingvägen 8	Skövde
2135109	Lanciären 3	Slingvägen 6	
1704199	Musketören 4	Slingvägen 12	

Företaget uppgav att de genomför ytterligare åtgärder och att de kan redovisa uppföljande långtidsmätningar till miljönämnden senast den 31 januari 2023.

Skälen för miljönämndens beslut

Tillämpade bestämmelser

Av 3 kapitlet 5 § strålskyddslagen framgår att den som bedriver en verksamhet eller är ansvarig för en åtgärd som kan innebära att en människa exponeras för joniserande strålning ska optimera strålskyddet genom att så långt som det är möjligt och rimligt med hänsyn till befintlig teknisk kunskap samt ekonomiska och samhällsliga faktorer begränsa

1. sannolikheten för exponering,
2. antalet personer som exponeras, och
3. storleken på den individuella stråldosen.

Av 3 kapitlet 6 § strålskyddslagen framgår att det i fråga om lokaler som allmänheten har tillträde till och i fråga om bostäder ska fastighetsägaren optimera strålskyddet genom att vidta åtgärder så att radonhalten hålls så låg som det är möjligt och rimligt.

JM Seg
Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

MN § 37 forts.

3 kapitlet 10 § strålskyddslagen: Den som bedriver en verksamhet med joniserande strålning eller verksamhet i en omgivning med joniserande strålning eller som sysselsätter någon för att utföra arbete i en sådan verksamhet ska i den utsträckning som behövs från strålskyddssynpunkt och med hänsyn till verksamhetens eller arbetets art och andra förhållanden

1. kontrollera och upprätthålla strålskyddet på de platser där strålning kan förekomma,
2. underhålla de tekniska anordningar och den utrustning för mätning eller strålskydd som används i verksamheten,
3. vidta de åtgärder och försiktighetsmått i övrigt som behövs för att hindra eller motverka skada på människors hälsa eller miljön, och
4. se till att alla som arbetar i verksamheten och kan komma att exponeras för joniserande strålning har
 - a. god kännedom om de förhållanden, villkor och föreskrifter som verksamheten bedrivs under,
 - b. kunskap om de risker som kan vara förenade med verksamheten, och
 - c. den kompetens som behövs för att strålskyddet ska fungera tillfredsställande.

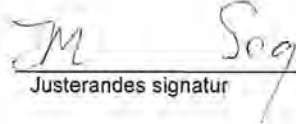
Av 8 kapitlet 4 § strålskyddslagen framgår att den som bedriver en verksamhet eller vidtar en åtgärd som omfattas av denna lag eller föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen ska på begäran av tillsynsmyndigheten ge myndigheten de upplysningar eller de handlingar som behövs för tillsynen.

I 8 kapitlet 6 § strålskyddslagen finns det angivet att tillsynsmyndigheten får besluta de förelägganden som behövs för tillsynen och för att de som har skyldigheter enligt denna lag, föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen eller beslut som meddelats med stöd av lagen ska fullgöra dessa.

Av 8 kapitlet 7 § strålskyddslagen framgår det att ett beslut om föreläggande enligt 6 § får förenas med vite.

I 10 kapitlet 3 § strålskyddslagen finns det angivet att beslut enligt denna lag ska gälla omedelbart om inte annat bestäms.

Av 3 kapitlet 6 § strålskyddsförordningen (2018:506) framgår det att referensnivån för radon är 200 becquerel per kubikmeter luft (Bq/m³ luft) inomhus i bostäder och lokaler som allmänheten har tillträde till.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

MN § 37 forts.

Miljönämndens bedömning

Eftersom HSB Hyresfastigheter i Skövde AB har redovisat att radonhalten inom nämnda flerbostadshus överskrider Strålsäkerhetsmyndighetens referensvärde på 200 Bq/m³ och på grund av risken för lungcancer i samband med höga radonhalter i bostäder bedömer miljönämnden att det finns skäl att kräva att de ska vidta åtgärder för att sänka radonhalten.

Miljönämnden bedömer att HSB Hyresfastigheter i Skövde AB som fastighetsägare är de som har den faktiska möjligheten att genomföra åtgärder för att sänka radonhalten. För att ta reda på om åtgärderna har haft effekt behöver nya mätningar göras efter att åtgärderna är klara. Miljönämnden bedömer att kostnaderna för att utföra åtgärderna och mätningarna är rimliga i förhållande till nyttan det medför.

HSB Hyresfastigheter i Skövde AB ska genomföra nya långtidsmätningar i de lägenheter där radonhalter över 200 Bq/m³ luft har konstaterats för att visa att åtgärderna har haft effekt. Eftersom radonhalten kan variera inom ett hus och HSB Hyresfastigheter i Skövde AB inte har mätt i alla lägenheter, är det viktigt att de genomför fler mätningar för att säkerställa att radonhalten inte är för hög i fler lägenheter i huset. Långtidsmätningarna ska ske enligt det urval som beskrivs i punkt 3 i beslutet.

Miljönämnden har tidigare förelagt HSB Hyresfastigheter i Skövde AB om att sänka radonhalten för flerbostadshuset som anges i punkt 1. Eftersom de inte har redovisat några resultat som visar på tillräckliga åtgärder inom förelagd tid anser miljönämnden att det är motiverat att förena föreläggandet med vite för att HSB Hyresfastigheter i Skövde AB ska genomföra åtgärder som sänker radonhalten i inomhusluften.

Fortsatt handläggning

När miljönämnden har tagit emot mätprotokoll från HSB Hyresfastigheter i Skövde AB kommer nämnden att granska dem. Om protokollen visar att radonhalten inte överskrider 200 Bq/m³ luft kommer nämnden att avsluta ärendet.

Om HSB Hyresfastigheter i Skövde AB inte redovisar nya radonmätningar efter att de genomfört radonsänkande åtgärder för flerbostadshuset i punkt 1 senast 31 januari 2023, kan miljönämnden begära att vitet ska dömas ut. De får då maximalt betala 100 000 kr. Nämnden kan även komma att besluta om ett nytt föreläggande med vite.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

MN § 37 forts.

Avgift för handläggning

Miljönämnden kommer att fatta beslut om en avgift för handläggningen av detta ärende. Avgiften per timma är 1 075 kronor. Det är först när HSB Hyresfastigheter i Skövde AB har tagit emot avgiftsbeslutet som de kan överklaga avgiften.

I handläggningstiden ingår till exempel inläsning och beredning av ärendet, samråd med andra, registerhållning, upprättande av skrivelser samt beslutsfattande.

Miljönämnden kommer även att ta ut avgifter för den tid som uppföljningen av detta beslut tar.

Beslutsunderlag

Miljösamverkans förslag till beslut daterat 2022-08-18

Beslutet skickas till

HSB Hyresfastigheter i Skövde AB, [REDACTED]
Skaraborgs klimatservice, [REDACTED]

Bilaga till HSB Hyresfastigheter i Skövde AB

Överklagningshänvisning

JM

Justerandes signatur

Sog

Utdragsbestyrkande

Remiss om förslag till nya föreskrifter om material och produkter avsedda att komma i kontakt med livsmedel

Beslut

Miljönämnden östra Skaraborg lämnar följande yttrande:

Miljönämnden östra Skaraborg anser:

- Att det är viktigt med en registreringsplikt i enlighet med förslaget.
- Att det behövs en minimigräns för vilka företag som omfattas av registreringen, till exempel bör små hantverksföretag och hobbyföretag inte omfattas.
- Att det är rimligt att registreringsplikten träder i kraft sex månader efter att föreskriften trätt i kraft så att befintliga företag får en möjlighet att uppfatta att de omfattas av reglerna och skicka in sin anmälan.
- § 3 i föreskriften kan förtydligas med att en anmälan för registrering ska ges in till kontrollmyndigheten i den eller de kommuner där verksamheten kommer att bedrivas.
- Att föreskriften behöver innehålla ett krav på att verksamheterna ska underrätta kontrollmyndigheten om betydande ändringar i verksamheten och om nedläggningar av befintliga (registrerade) anläggningar. Detta skulle underlätta för kontrollmyndighetens planering och utförande av offentlig kontroll.

Redogörelse för ärendet

Miljönämnden har fått Livsmedelsverkets remiss om förslag till nya föreskrifter om material och produkter avsedda att komma i kontakt med livsmedel.

Livsmedelsverket föreslår att tillverkare, förädlare och importörer av material och produkter avsedda att komma i kontakt med livsmedel ska anmäla sin verksamhet till kontrollmyndigheten för registrering.

Livsmedelsverket anser att bestämmelserna behövs för att kontrollmyndigheterna ska kunna planera och utföra offentlig kontroll av dessa verksamheter.

Verksamheter som bedrivs av livsmedelsföretagare samt av Försvarmakten, Fortifikationsverket, Försvarets materielverk eller Försvarets radioanstalt – eller för respektive myndighets räkning – föreslås dock vara undantagna från registreringskravet.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

MN § 38 forts.

I syfte att underlätta för företag och kontrollmyndigheter föreslår Livsmedelsverket även att bestämmelser som rör material och produkter avsedda att komma i kontakt med livsmedel samlas i samma föreskrifter. De nu föreslagna föreskrifterna kommer därför att omfatta nuvarande bestämmelser i Livsmedelsverkets föreskrifter (LIVSFS 2011:7) om material och produkter avsedda att komma i kontakt med livsmedel och Livsmedelsverkets föreskrifter (LIVSFS 2011:10) om import av material och produkter avsedda att komma i kontakt med livsmedel. Sammanslagningen av föreskrifterna medför inte någon ändring i sak, men vissa språkliga och redaktionella justeringar har gjorts.

De nya föreskrifterna föreslås träda i kraft den 1 januari 2023. Bestämmelserna om registreringskrav för vissa verksamheter är dock avsedda att tillämpas först från och med den 1 juli 2023, för att ge verksamhetsutövarna tid att få kännedom om bestämmelserna och därefter registrera verksamheterna.

Beslutsunderlag

Miljösamverkans förslag till beslut daterat 2022-08-23

Remiss från Livsmedelsverket

Beslutet skickas till

Livsmedelsverket, diarienummer 2022/02720

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

MN § 39

Information

- a) Redovisning av projektrapport om tillsyn och provtagning av minireningsverk (dnr 2022-4050)
- b) Läget med ärende om klagomål på rökning hos Khabour Syrien förening (dnr 2021-1616)
- c) Rapport från ett möte om åtgärder för PFAS vid Karlsborgs flygplats

JM

Sög

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Projektrapporter

Miljönämnden har tagit del av följande projektrapporter:

- a) Tillsyn och provtagning av minireningsverk (dnr 2022-4050)
- b) Miljötillsyn på bassängbad (dnr 2021-5770)
- c) Miljötillsyn på strandbad (dnr 2021-5767)
- d) Inventering av anmälningspliktiga hygieniska verksamheter (dnr 2021-5786)
- e) Livsmedelskontroll hos huvudkontor, stora butiker, kosttillskottförsäljare och mobila anläggningar (dnr 2021-9392)
- f) Livsmedelskontroll hos mindre butiker (dnr 2022-3453)
- g) Information om rökförbud till livsmedelsverksamheter med uteservering (dnr 2021-9399)
- h) Miljötillsyn på skjutbanor, motorsportbanor, golfbanor samt anläggningar med organiska lösningsmedel och avfall (dnr 2021-5770)

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

MN § 41

Redovisning av delegationsbeslut

Se bifogade förteckningar över delegationsbeslut daterade 2022-05-01 t.o.m. 2022-07-31.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

MN § 42

Övriga frågor

- Thomas Danielsson (M) ställer en fråga om läget med föroreningarna efter Suntetorps Impregnering i Skövde kommun.

TM *Gay*
Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande